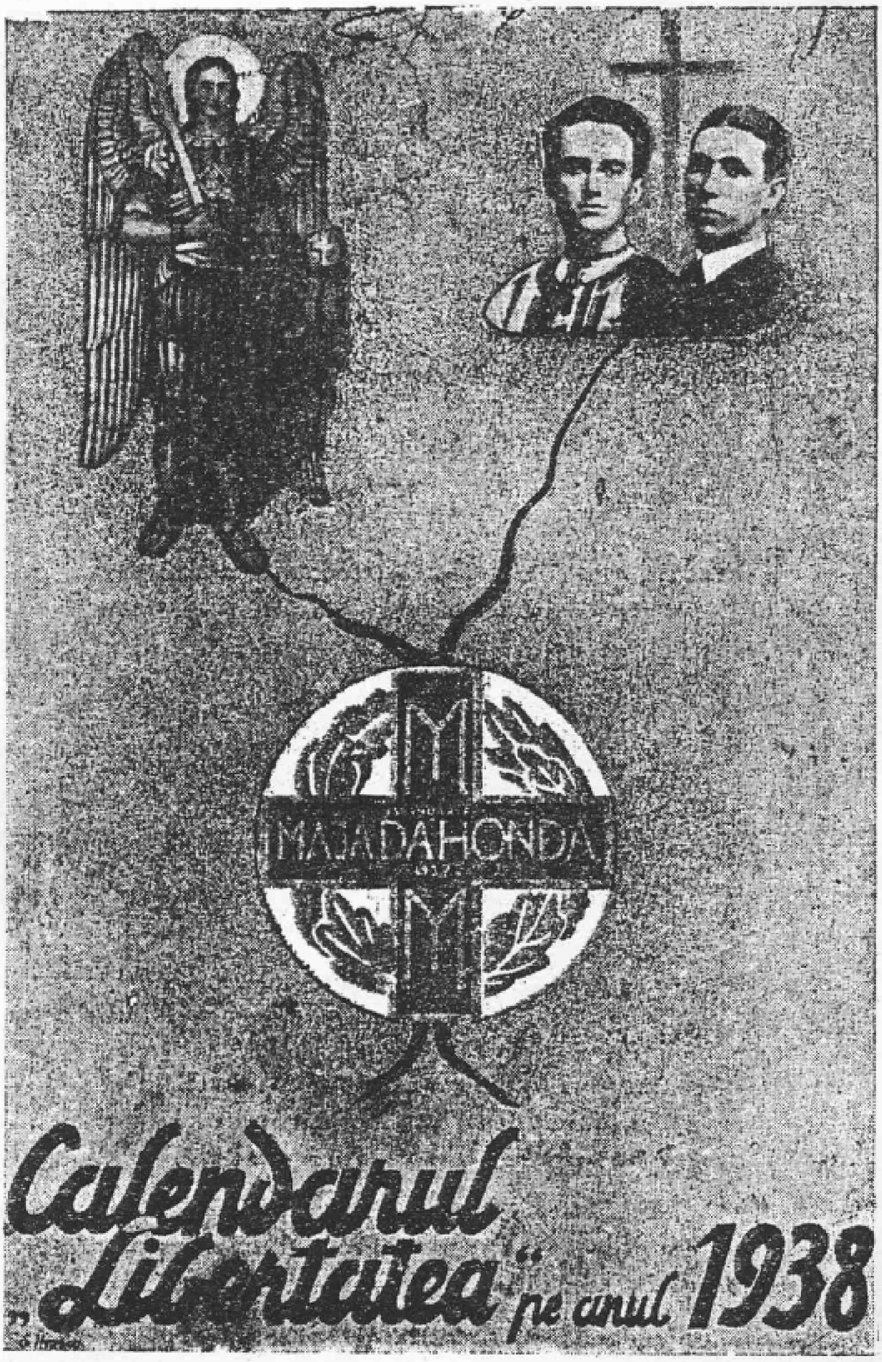

MAJADAHONDA
1937
Calendarul
„Libertatea" pe anul 1938

CALENDARUL

FOII POPORALE LEGIONARE

„LIBERTATEA"

AL CĂREI DIRECTOR SUFLETESC, ŞI AL
FOII ŞI AL CALENDARULUI, — ESTE:

IONEL I. MOŢA,

IAR DIRECTOR şi REDACTOR VREMELNIC

Pr. IOAN MOŢA-tatăl.

Acesta e Calendarul săteanului, ca şi al muncitorului român legionar.

PENTRU ANUL

1938

Acest Calendar e întocmit după rânduiala bisericii, punând Dumineca zi de încheere a săptămânii, nu de începere. D-zeu a lucrat la zidirea lumii şase zile, iar în a şaptea a odihnit. De aceea: aşa-s bine aşezate zilele săptămânii. (Calendarele la Bucureşti şi Sibiiu, aşa le aşează).

TIPOG. ASTRA — CLUJ, CALEA MOŢILOR 59

IZVORUL PUTERII LEGIONARE:
— Sfântul Arhanghel Mihail —

Legea Sfântului Arhanghel Mihail:

„Spre inimile cele necurate, care vin întru preacurata Casă alui Dumnezeu, fără milă întind sabia mea!"

(Sfta Scriptură).

şi

„Eu aşa am înţeles datoria vieţii mele: Am iubit pe Hristos şi am mers fericit la moarte pentru El"...

ION I. MOŢA
(în testamentul său către părinţi).

Slujitorii Sfântului Arhanghel Mihail
IONEL MOŢA şi VASILE MARIN

cei ce ascultând porunca Arhanghelului, s'au dus asupra inimilor necurate în Spania, lovindu-le cu dârzenie şi vitejie mare, — dar căzând şi ei în luptă... Arhanghelul, i-a ridicat pe aripile sale în cer.

Cel-ce a rămas să împlinească testamentul sufle'esc a celor ce pe sine jertfă luminoasă s'au dat pentru credinţă, pentru neam şi Legiune:

CĂPITANUL CORNELIU Z. CODREANU

»Şi să faci, măi Corneliu, o Românie mare şi cu temere de Dumnezeu«

Zile însemnate pentru Legiune:

ZILE DE SĂRBĂTOARE:

13 SEPTEMVRIE	ziua de naştere cât şi ziua numelui Căpitanului.
24 IUNIE	(Naşterea Sf. Ioan Botezătorul) ziua întemeierii Legiunii în anul 1927.
8 NOEMVRIE	Ziua Legiunii (Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril).
10 DECEMVRIE	Sărbătorirea mişcării naţionale studenţeşti pornite în anul 1922.

Zile de durere pentru Legionari:

9 DECEMVRIE	Inceputul marei prigoane...
29 DECEMVRIE	Moartea lui Ciumetti. — Ca şi toate zilele în care a murit în luptă câte un legionar, sau alţii loviţi de grele osânde ori batjocuri.
13 IANUARIE	Ziua căderii în crâncenele lupte din Spania, a comandanţilor legionari Ionel I. Moţa şi Vasile Marin.

Ce ne-a adus şi ne-a lăsat anul 1937

— Şi ce ne făgădueşte anul nou 1938. —

Anul 1937 a fost pentru viaţa şi desvoltarea Legiunii, un an bogat în fapte mari, răsunătoare, cari au dus numele Legiunii până 'n fundul celor mai depărtate văi şi în creste de munţi, aci 'n Ţară, — iar în afară, a făcut să vorbească lume de pe lume despre Legiunea noastră şi despre luptătorii ei cei pilduitori chiar şi pentru alte popoare:

*

I. In luna Noemvrie a anului înaintaş 1936, ţara auzi mirată şi oarecum înfiorată, că 7 legionari tineri, din cei mai de seamă, luându-şi ca mag conducător pe Generalul cu bun nume şi ştiut viteaz, Cantacuzino-Grănicerul, au plecat în Spania, să ducă o sabie de onoare Viteazului fără samăn General Moscardo, pentru marea lui vitejie, stropită cu cumplite suferinţe, în apărarea până la libertate a Cetăţii Alcazarului. Dar după închinare eroului, solii sufletului românesc au vestit, că vor să intre şi ei în rândurile luptătorilor pe frontul pe care se dădea aproape de un an de zile, cea mai crâncenă şi sângeroasă, chiar sălbatecă luptă între criminalii comunişti vrând a călca sub picioarele lor şi a strivi creştinismul, în care scop »trăgeau cu mitraliera în faţa lui Hristos«, — şi între de D-zeu luminaţii apărători ai Acestuia.

Au ajuns în Spania. Primiţi din cale-afară frumos, au predat, în chip sărbătoresc, Generalului Moscardo sabia, *pe care strălucea inima şi credinţa poporului frate românesc dela Dunăre.* Generalul erou i-a sărutat cu bucurie şi a spus cuvinte sclipitor de frumoase la faţa neamului românesc şi a tinerimii lui, închipuită prin cei 7 soli viteji. Apoi legionarii, ca şepte fraţi de cruce, legaţi între ei la bine şi la rău, pe viaţă şi pe moarte, anume: *Ion I. Moţa, Gheorghe Clime, Vasile Marin, Nicolae Totu, Alexandru Cantacuzino, preotul Ioan Dumitrescu şi Bănică Dobre,* au plecat la locul de comandă a răsboiului, spunând că vor şi ei să intre în »Legiunea Străină«, armată deosebită, în care vin din toate ţările voluntari, duşi de dorul de luptă împotriva vrăşmaşului roşu bolşevic. Aci s'au dorit şi tinerii Români, ca să fie naţiunea română luptând alături de celelalte naţiuni latine şi creştine. Li-s'a spus: vă primim bucuroşi, dar puteţi intra numai ca simpli soldaţi. Ei,

cari erau toţi **ofiţeri** din armata română, nu s'au târguit nici o clipă, ci au spus: **Primim!** Ne lăpădăm de rangul de ofiţeri; intrăm în şire ca simpli soldaţi, — căci n'am venit aici după ranguri şi tihnă, ci să dăm şi noi lovituri împotriva mişeilor din faţa noastră. Nu numai atât. Dar nici **solda** (plata) ce ni-se cade ca soldaţi, n'o primim, ci vă rugăm să o daţi la „Crucea Roşie" spaniolă, să ajute pe

Solia plecată în Spania: Ionel MOŢA la dreapta Generalului CANTACUZINO, ca şirul 1; în şirul 2: Preotul I. DUMITRESCU în ornate bisericeşti cu Sf. Cruce în mână, având la dreapta pe dl Gh. CLIME; peste păr. Dumitrescu, la spatele dlui Clime, e dl Nicolae TOTU; în jurul steagului naţional pe care l'au luat cu ei, se văd: la dreapta steagului dl Banică DOBRE (cu barbă), în faţa steagului Vasile MARIN şi mai napoi Alexandru CANTACUZINO.

alţi camarazi luptători, răniţi, bolnavi şi lipsiţi! — S'au minunat Spaniolii de aşa frumuseţă de suflet A doua zi dragii noştri tineri, erau cu raniţa în spate. Au făcut deprinderi vre-o săptămână, ca să cunoască comanda spaniolă şi — **îndată au fost trimişi în front!** Li-s'a făcut loc în Compania cea mai vitează „Ventiuna" (a 21-a), din Bata-

lionul cel mai viteaz, al Regimentului celui mai neştiutor de frică şi de primejdii, Regiment care era trimis, căci aşa o dorea el, să dea lovituri în cele mai crâncene şi mai înfricoşate încăerări cu duşmanul! Soldaţii din acest Regiment nu ajungeau nici a 10 a parte din ei să îndeplinească jumătate de an slujind în el, căci în câteva luni de luptă, atâţa cădeau, încât la jumătate de an, deşi Regimentul mai trăia, dar stătea tot din alţi şi alţi oameni, trimişi în el spre întregire!.. — Bătrânul General Cantacuzino, ne având rost şi loc aci, s'a întors acasă. Cei 7 rămaşi au dat repede dovadă de marea lor vrednicie. Se aruncau, cu Compania lor »Ventiuna«, în toate luptele cele mai aprinse, mai grele, mai primejdioase, nelipsiţi şi neclintiţi! La 2 săptămâni după intrarea în foc, Regimentul ajunsese într'o zi într'o mare primejdie. Veniseră în faţă comuniştii cu zeci de tancuri ruseşti şi-i secerau de-i prăpădeau! Cei mai mulţi ofiţeri căzuseră. Regimentul era aproape împresurat şi în scurtă vreme avea să fie prins! Pe când toţi îşi aşteptau sfârşitul, iată s'a ridicat din tranşee un tânăr, care, înălţând în dreapta sa arma, ca un stindard, a dat el comandă pentru toţi, glasul lui răsunând printre puşcături şi bubuituri de tunuri: »Inainte! Pentru Hristos!, pentru Spania!, pentru latinitate!« — Toţi au sărit sus ca electrizaţi şi au dat năvală nebună înainte! Tunurile anti-tanc i-au ajutat zvârlind valuri de flacări asupra tancurilor roşii din faţă! Comuniştii, speriaţi de năpraznica năvală, au luat-o la fugă! Tancurile lor, câte au mai putut scăpa, fuga şi ele înapoi. — Şi biruinţa fu în scurtă vreme pe partea Legiunii Streine a Spaniei! — Cine dase comanda mântuitoare, după ce ofiţerii spanioli fuseseră ucişi sau răniţi? *»Soldatul« voluntar român IONEL MOŢA*, care a mântuit prin ridicarea sa Regimentul dela un prăpăd sigur! După liniştirea atacului şi fuga comuniştilor şi cucerirea satului din faţă, deşertat de diavolii roşii, — lumea biruitorilor s'a adunat în jurul românului Ion Moţa; ofiţerii spanioli ce se mai găseau pe aici, îl felicitară voioşi pentru marele său curaj şi izbânda avută!

Peste o săptămână tot cu o aşa bravură au fost izgoniţi comuniştii din clopotniţa unei biserici, de unde trăgeau cu două mitraliere, din coaste, asupra legiunii de voluntari. *Tot Ionel Moţa a dat şi aci atacul,* cu 10 camarazi, spărgând cuibul de mitraliere. Dar jumătate din ei au căzut, în asaltul spre biserică, şi numai el cu Marin şi încă 2 ca-

marazi marocani, s'au mai întors înapoi cu viaţă... Batalionul însă fu scăpat din vărsătoarele de gloanţe din coastele sale.

Peste câteva zile după asta, pe când erau gata de noi atacuri, *o bombă vrăşmaşe căzu asupra locului pe care se afla Moţa şi Marin, lângă mitraliera lor, şi-i ucise dintr'o lovitură pe amândoi*, în 13 Ianuarie 1937, la Majadahonda!.. Moţa prin o zvârcolire se întoarse cu faţa în sus şi, cu o mână sub cap, muri cu faţa spre cer... Marin n'a avut nici răgazul unei mişcări, căci bomba îi crăpase jumătate capul.

Ingroziţi, cei 5 camarazi ai lor i-au ridicat şi i-au dus înapoia frontului. Moţa murise învelit în tricolor: el îşi înfăşurase în jurul pieptului steagul naţional cu care au plecat de acasă. L-au desfăşurat şi l-au întins peste feţele lor... Au fost apoi îmbalzamaţi.

Vestea morţii celor doi eroi români, umplu de durere şi pe Spanioli. In Dumineca următoare se făcură slujbe pentru ei în toate bisericile din Toledo şi ţinut. Insuşi Episcopul din Toledo a vorbit de »bravii voluntari români«, mărturisind că Ionel Moţa, prin vitejia lui, a scăpat Regimentul de peire! Doi Generali italieni de pe front au trimis scrisori pline de durere, dar şi de laude şi slăvire, dlui C. Codreanu, şeful Legiunii române, spunând că *văd în Moţa pe înainte-mergătorul biruinţei ce vor avea-o*, greu de câştigat, dar sigură! — Iar generalisismul Franco a trimis vestire dlui Codreanu prin şeful său de cabinet, mărturisindu-i că: *Ţinuta admirabilă şi vitează a acestor ofiţeri români, a înălţat foarte sus preţuirea şi vaza nobilului vostru popor«*.. Şi le-a trimis cele mai mari medalii de vitejie »Crucea de Război« spaniolă.

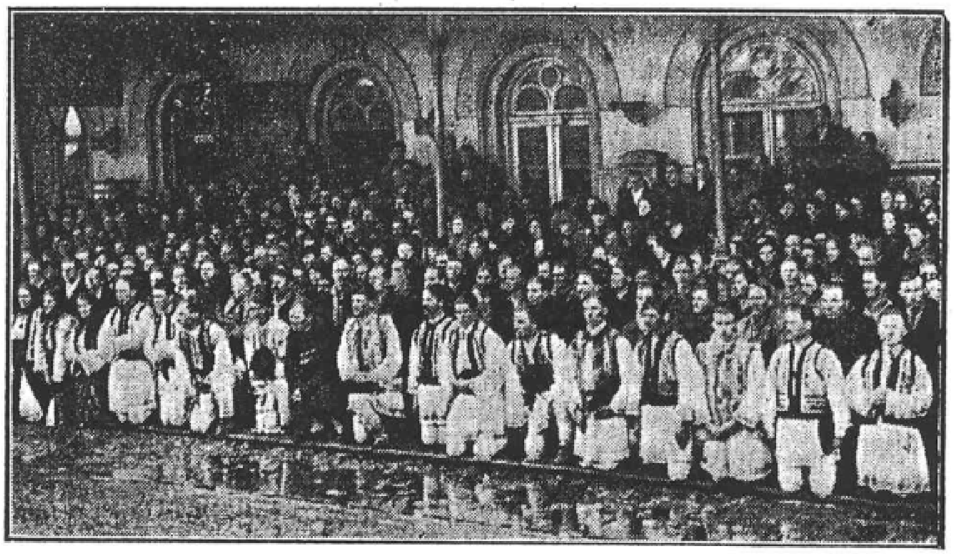
Intr'aceea Generalul Cantacuzino, cu d. Virgil Ionescu, au alergat dela Bucureşti în Spania să-i aducă acasă. I-au adus. — Calea lor din Spania până la Bucureşti a fost un drum de slavă şi de închinare jertfei lor sfinte pentru Hristos şi pentru creştinătate. Mare închinare li-s'a arătat în Spania din oraş în oraş până la graniţă, armata plecând steagurile înaintea sicrielor în care odihneau trupurile lor şi muzicile cântau... Prin Franţa au trecut neluaţi în samă, căci aşa a poruncit guvernul jidovit al Franţei, care ţine cu comuniştii. In schimb Germania i-a primit ca pe doi eroi mari ai săi, fiindcă au luptat alături de voluntarii germanii în Spania. I-au oprit prin gări, i-au încunjurat cu

armata şi l-au arătat ca pilde strălucitoare de vitejie. — Prin Polonia asemenea au fost mult cinstiţi. — Iar în Ţară, dela graniţă până la Bucureşti, au fost purtaţi ca pe braţe

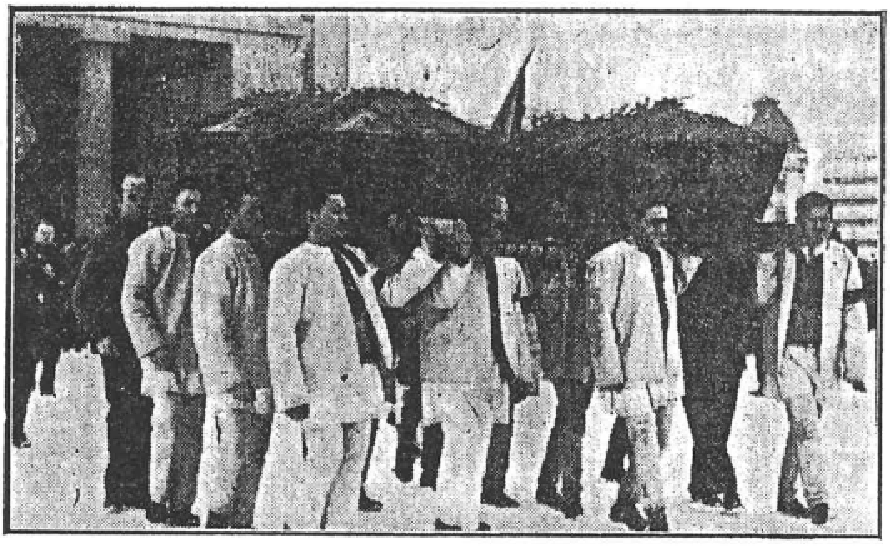

D. Inginer Virgil Ionescu, care, împreună cu Generalul Cantacuzino, a alergat în Spania, pentru aducerea acasă a legionarilor Moţa şi Marin, căzuţi în războl acolo.

şi li-s'a adus închinare mare. In Bucureşti primire ca unor Impăraţi. Inmormântarea lor a fost aşa de mişcătoare, cum nu s'a mai văzut în Bucureşti! I-au prohodit trei Arhierei,

La intrarea în ţară a trenului cu sicriele ce aduceau acasă osemintele scumpilor eroi căzuţi în Spania, — la cea dintâi gară, marea de popor Bucovinean primeşte în genunchi apropierea trenului...

Coborâte din tren, scumpele sicrie sunt purtate pe umeri până la carul mortuar, de tineri legionari dela Orăştie, îmbrăcaţi în portul româneseului ţinut, pe care Ionel Moţa atâta îl iubea şi însuşi îl purta ca haină de sărbătoare !..

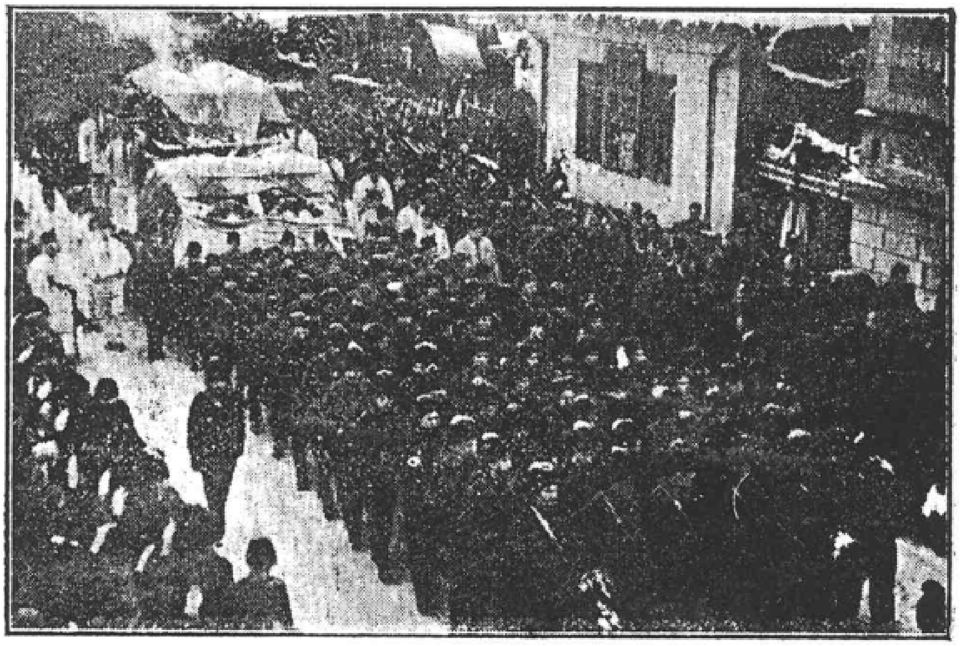
în frunte cu I. P. Sfinţitul Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a spus în cuvântarea Sa: *»Slăvimu-te pe Tine, Hristoase Dumnezeule, că ai vrednicit poporul nostru, ca din mijlocul lui să alegi ostaşi credinicioşi pentru lucrul Tău, cari de dincolo de moarte ne trimit solia şi mărturisirea lor, cum numai de pe buzele marilor Tăi mucenici din veacurile dela început a răsunat în lume: »Eu aşa am înţeles datoria vieţii mele. Am iubit pe Hristos şi am mers fericit la moarte pentru El«*... (Testamentul lui Moţa)

Legionarii purtând o Coroană preţioasă pusă pe sicrlele eroilor români de tineretul Germaniei, cu colorile Germaniei noi naţionaliste şi cu svastica... Preţuindu-i foarte mult, la trecerea prin Germania, s'au pus mai multe coroane de acest fel pe sicriele eroilor români.

Măreţul convoiu de preoţi cari au grăbit a întâmpina la gară sicriele celor doi mucenici ai lui Hristos, mergând, peste 300 de înşi, înaintea carului cu eroii...

Carul mortuar, înalt, de se vedea peste toată mulţimea până departe, — tras de 120 de legionari în rânduri de câte 8, — ei dorind să tragă carul cu sicriele scumpilor camarazi... Pe de laturi, şi sus pe car lângă sicrie, şi jos, ca pază, legionarii orăştieni în albele lor costume...

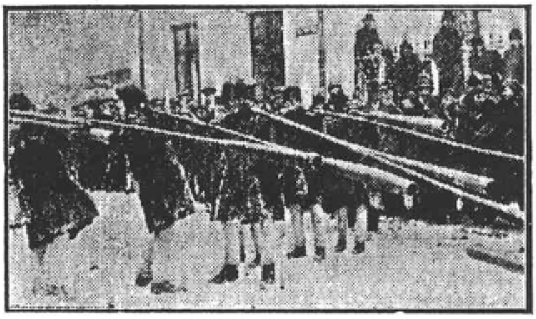
In urma carului, scumpii copilaşi orfani. Mihăiaş şi Gabriela, ţinuţi de mâni de membri ai familiei. Greu lovita mamă văduvă, nu se vede lângă copilaşi, căci, sleită de puteri, n'a putut ieşi întru întimpinarea soţului ce se intorcea „acasă" cum ea n'a visat şi nu-şi putea închipui...

Reprezentanţii Spaniei naţionaliste, – urmând sicriele, alături de d. Corneliu Codreanu şi Generalul Cantacuzino.

Preotul-Prof. univ. Grigore Cristescu, care, dimpreună cu preotul legionar Duminică Ionescu, au alergat dela Bucureşti la graniţa dinspre Polonia, la Grig. Ghica Vodă, pentru a primi cu binecuvântarea bisericei şi a le duce acea binecuvântare, celor doi mucenici, Moţa şi Marin, morţi întru apărarea legii lui Hristos...

„Buciumaşi" bucovineni, veniţi pentru înmormântarea dela Bucureşti... Insoţesc convoiul sunând jalnic din buciumele lor...

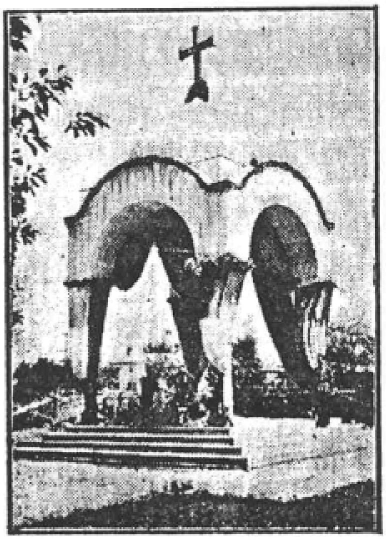
Studenţi şi studente legionare, făcând poliţia în jurul convoiului înmormântării... Fiind zi cu ploaie mestecată cu ninsoare, — se văd plini de zăpadă şi uzi pe cap şi pe haine. Dar toţi şi-au făcut slujba până la sfârşit, fără murmur, fără a arăta o umbră de oboseală sau neplăcere...

Cei 5 eroi voluntari, scăpaţi din război cu zile, — însoţesc sicriele iubiţilor lor camarazi spre mormântul dela Casa Verde, purtând uniforma de soldaţi spanioli din „Legiunea Străină" în care au luptat până la căderea Comandantului lor Moţa şi a bunului camarad Marin.

Cruce vie, formată de 11 frăţiori de cruce legionari; însoţesc convoiul cu scumpii morţi spre locul de odihnă, formând ei o cruce vie, cu steguleţe în mâni...

BALDACHINUL

Frumosul mormânt de piatră în care au fost aşezate şi zac sicriele cu scumpii răposaţi. E înălţat pe 4 trepte şi lucrat tot în beton armat, având de-asupra o frumoasa piatră de mormânt. Peste mormânt străjueşte un frumos baldachin, care în vară a ars, fără ca focul să-i fi ars şi doborit sfânta Cruce... A ars tot în jur de ea, şi ea, susţinută de 3 stâlpi înegriţi, a rămas în picioare, ca un semn minunat dela Dzeu dat nouă la mormântul celor căzuţi în războiul pentru sf. Cruce în Spania.

Aşa au fost apoi duşi şi puşi în mormântul nou zidit pentru ei, la Casa Verde din Bucureşti, mucenicii legionari Ionel Moţa şi Vasile Marin, sub măreţul baldachin arătat mai sus.

*

După luni de zile, în vara anului 1937, ziarul »Universul» a trimis pe un redactor al său, Ion *Dragomir*, să treacă prin Spania, şi prin cea comunistă şi prin cea naţionalistă, să vadă cu ochii săi ce e pe acolo, şi să vie apoi să scrie pentru lumea dela noi, ce a văzut, ce a auzit? Şi d. Dragomir, întors acasă, a scris un lung şir de articli. In unul din ei, ajungând a povesti cum a vrut să vadă pe Generalissimul Franco, i s'a spus, că Generalul primeşte foarte greu pe un străin, aproape deloc, dar pe d-sa îl va primi, căci are »sprijinitori buni« la Generalissim...

A întrebat ziaristul român: pe cine?

— *Sângele celor doi eroi legionari, Moţa şi Marin, morţi la Majadahonda în 13 Ianuarie. Acela este cea mai netrecătoare pecetie, pe legământul de frăţie între Spania cea nouă şi România cea mare...*

»*Nu ştiu de ce, dar noi, Spaniolii, ne-am deprins a socoti jertfa acestor Români, drept cea mai curată şi mai mişcătoare!... Din alte părţi au venit să lupte sub steagul nostru mulţi, dela D-voastră numai o mână de flăcăi (»un punazo de juvenes«). Au fost cei mai puţini şi în acelaş timp cei mai buni! In cartea de aur a Legiunii streine, Românii Moţa şi Marin sunt scrişi la loc de seamă! Ei au ştiut să lupte, dar mai ales au ştiut să moară! Azi, când bătrânii legionari (din alte părţi, de lume) povestesc celor mai tineri, cu glas tremurând de admiraţie, nu pot să nu pomenească de cei doi Români: Era în 13 Ianuarie la Majadahonda*«...

»*Mi-s ochii umezi de mişcare*, spune ziaristul, *pe urma acestor cuvinte* (rostite de omul de încredere dela intrarea la Generalissimul Franco).

— Mai târziu, în toamnă, un alt Român de seamă, d. George I. C. Brătianu, Profesor Universitar la Iaşi, Preşedintele Partidului liberal cel ce ţine la vechiul nume şi vechea mândrie liberală, — a fost şi dsa în Spania, tot aşa pentru a vedea ce e pe acolo. Ajuns acasă, şi d-sa a spus unui redactor dela ziarul «Buna-Vestire»:

— Am rămas prea puţin în Spania, pentru a putea culege *ştiri mai depline asupra lucrului îndeplinit de voluntarii*

români în rândurile naţionaliste. Mi-s'a vorbit totuşi, despre marea mulţumire morală (pe care o păstrează Spaniolii), *pentru ajutorul cel plin de lăpădare de sine, venit (lor) de atât de departe«*...

Cu alte cuvinte: Spaniolii nu pot uita pe cei doi mucenici români. Şi cine numai stă de vorbă cu ei, îi aude pomenind de ei cu multă evlavie şi cinstire — care se revarsă şi asupra întregului nostru neam românesc.

Cutremurul şi jalea ce a cuprins milioane de inimi româneşti, a făcut *să sporească* Legionarii îndoit, ba împătrit, dacă nu înzecit, şi Legiunea să crească şi să înflorească nebănuit de tare! Dar, mai presus de toate: Jertfa lor pilduitoare a întors milioane şi milioane de inimi spre credinţa către Dzeu, către neam şi lege, — şi, am putea spune, că ea a îndepărtat dela noi primejdia comunistă pe mulţi ani.

Aceasta a fost cea mai însemnată întâmplare din anul 1937, în istoria Legiunii şi a avântului ei. Mormântul dela Casa Verde cu mucenicii Moţa şi Marin, e azi loc de peregrinaj pentru mii şi mii de oameni ce merg la Bucureşti...

*

II In cursul anului 1937, guvernul dorind a sistematiza »munca de obşte«, căci văzuse că mare parte din tineretul bun al ţării, îşi arăta *plăcerea de a lucra* în felurite aşa zise »Tabere de muncă«, — a adus o Lege, prin care a obligat *întreaga tinerime din ţară* la muncă obştească, în tabere de concentrare supraveghiate de conducători şi controlori luaţi dintre ofiţerii garnizoanelor din partea locului Concentrările făcute pe câte 21 de zile, în timpul de vacanţă a şcolilor, — au lucrat cu spor aceea ce li s'a cerut: au curăţit drumuri reparând şanţurile lor, au pus în rânduială cimitere prea neîngrijite de credincioşi, — curăţind şi punând în ordine izlazuri, regulând stadioane, — şi altele ce li s'au arătat să le facă. Pe cei concentraţi i-a întreţinut Statul, în conlucrare cu judeţele şi comunele.

Dar nici »taberele de muncă legionară« n'au odihnit toate. Cele mai multe da. Altele însă au lucrat cu vechea râvnă, sfârşind lucrările începute sau începând unele noi de tot. Căpitanul le-a învăţat ce răspuns să dee celor ce i-ar întreba că ce fac aci? Să răspundeţi: »Nu suntem tabără de muncă». Noi facem **clacă** la fratele ăsta al nostru, care-şi zideşte casă... Şi cum »legea» nu opreşte »*claca*», oamenii puterii au trebuit să-i lase în pace. Aşa s'a terminat prea frumoasa biserică dela Támăşeşti şi alte zidiri începute în anul trecut. Şi aşa s'a început zidirea măreţului Palat al Legiunii în inima Bucureştilor, în strada Imprimeriei, unde e Sediul (Conducerea) Legiunii, aproape de Bulevardul Elisabeta. Când a venit poliţia şi a întrebat: »Da ce-i aci? Iară o tabără legionară»?! gata să sară pe ei să-i aresteze, aceia au răspuns liniştiţi:

»Nu, domnilor, e *clacă*, nu-i tabără. Iar în »clacă» nu ne opreşte nici o lege să lucrăm!»... Şi lucrau mai departe cântând, ca la »clacă». Aşa că şi în privinţa asta anul n'a fost sterp, ci bine roditor.

*

III Tot în acest an Legiunea, din îndemnul şi planul cu adânc temei a Căpitanului, a început: Războiul cel mare pe tărâmul *negoţului*, împotriva jidovimii! In acest an a deschis în Bucureşti, în 5 puncte ale lui, 5 mari întreprinderi neguştoreşti: *Cooperative legionare de negoţ de lucruri pentru hrană*, şi alăturea de ele câte un *restaurant legionar*, cu mâncări *bune şi ieftine*, ca pentru mulţimile celor cu punga subţirică. E ca o sărbătoare în aceste prăvălii şi restaurante legionare, atâta lume le caută şi aşa bine le merge! De ce? Pentru că sunt conduse de oameni înţelegători, oameni de omenie, lipsiţi de lăcomie, mulţumindu-se cu câştig puţin, căci câştigul cel mare e: câştigul de *suflete* ce se ajunge prin ele! In toamnă a început şi *negoţul cu mere*, aducând mere bune din Moldova, unde le plăteşte Românilor mai scump ca Evreii şi în Bucureşti le vinde cu mult mai ieftin decât evreii. Aşa e ajutat şi Românul cultivător de mere, şi ea, Legiunea. — După asta şi a îndreptat privirea şi strădania spre Moldova cea cotropită de evrei, începând negoţ în oraşul Bacău, unde nu mai sunt neguştori români deloc. Legiunea îi va duce pe Români şi acolo, şi-i va ajuta din toate puterile, ca să răzbată în perdutul oraş!

E o glorie a Legiunii acest război pe tărâmul negoţului, început de ea cu mare izbândă!

*

IV. O întâmplare dureroasă pentru Legiune a fost moartea la 9 Octobre, a Generalului Gh. Cantacuzino, Preşedintele partidului »Totul pentru Ţară«. Generalul a fost Tata-bun al Legiunii. A ocrotit-o în casele sale de ani de zile, îmbrăţişând o cu toată căldura sufletului său de boer şi viţă de Domn. A ajutat o şi materialiceşte, vânzându-i pe jumătate de preţ locul, pe care Legiunea şi-a zidit Palatul cel nou (care nu e încă terminat decât din roşu). Prin testament a lăsat d-lui Corneliu Z. Codreanu 50 pogoane de pământ, tot cu gândul că în folosul Legiunii vor fi folosite.

Mare viteaz în războiul de mărire al ţării, a fost soldat viteaz şi în rândurile Legiunii, bucurându-se de bucuriile ei şi suferind alăturea de prigoniţii ei. A stat închis pentru legiune la Jilava, luni de zile, deodată cu legionarii, fără să se plângă, fără să se supere, ci dând din sufletul său suflet viou şi curagios şi celor tineri! A fost înmormântat cu paradă mare, vrednică de frumoasa lui viaţă, încheiată luminos.

*

V. Un alt fapt de mare greutate pentru Legiune în 1937, e faptul că fiind sorocite *alegeri noi de Deputaţi şi Senatori* pentru Sfatul ţării (Parlament), Legiunea a hotărât să păşească cu toată puterea ei şi cu mare bărbăţie, în aceste alegeri! S'au aruncat sorţii. Ea a folosit prilejul pentru a pune la probă credinţa legionarilor săi, şi-a încercat »norocul». A pus candidaţii în toate cele 71 de judeţe din Ţară, şi în Municipiul Bucureşti deosebit. Aci a pus listă în frunte cu păr. Protoiereu Ioan Moţa (Orăştie), tatăl lui *Ionel Moţa*, pentru ca amintirea *acestui* nume păstrat cu sfinţenie în multe mii de inimi, să dee prilej cinstitorilor lui, a-şi arăta dragostea şi preţuirea pentru acel nume şi pentru Legiune. A pus şi liste pentru Senat în 47 judeţe.

Din acest prilej, Legiunea s'a bucurat de neaşteptată luare aminte: Partide vechi, cari pân'aci, pline de trufie, o priveau de sus şi nici n'o crestau, ci o copereau cu hule şi vorbe proaste, — acum de odată începură a se apropia de ea şi... a-i căuta pretenia. Anume Partidul Naţional Ţărănesc, cel tare legat de papa evreilor din Ţară Auşnit, prin preşedintele său d. Iuliu Maniu, a rugat pe d. Corneliu Z. Codreanu să stea de vorbă cu dsa pentru a încheia o înţelegere de apărare împotriva volnicilor, cu cari guvernul ar

vrea să conducă alegerile. Nu-i cere nici o altă apropiere (ştiind că nu se poate!), numai că pe vremea alegerilor, să se ridice de-odata împotriva răutăţilor şi a călcării libertăţii alegerilor. Aşa d. Codreanu a primit. Şi tot aci a intrat întru apărarea libertăţilor alegerii şi d. G. I. C. Brătianu, cu partidul dsale liberal-georgist. Şi s'au legat a se purta în alegeri unii faţă de alţii, aşa, cum Legiunea a început: cuviincioşi, măsuraţi la vorbe, ca oameni luminaţi. A fost şi aceasta o frumoasă cucerire a Legiunii.

Pe când încheem acest Calendar şi-l tipărim, nu ştim care va fi sfârşitul şi izbânda acestei păşiri a Legiunii pe câmpul de luptă al alegerilor pentru Parlament. Dar avem toate semnele şi înştiinţările, că Legiunea va intra în Parlament cu un număr de Deputaţi, mai mare decât al multor altor partide mai vechi!

I-o dorim din inimă! Să putem încresta la răvaşul din anul viitor al acestui Calendar, o isbândă de care să crească inima tuturor Românilor buni, nu numai a »Legionarilor«!

*

Incolo în lumea mare.

Incolo în viaţa statelor şi a popoarelor, anul 1937 a adus:

Pentru poporul Spaniol zorii biruinţei depline asupra hidrei comuniste roşii. Prin Novembre, 3 din 4 părţi a ţării erau cuprinse de armatele naţionaliste ale Generalului Franco şi abia a 4-a parte o mai ţineau în mâni diavolii roşii, ajutaţi de Rusia şi de Franţa, roasă rău şi asta de comunişti şi comunism. Anul nou 1938 va face să strălucească asupra greu încercatei ţări, a Spaniei, soarele mântuitor şi binefăcător, a naţionalismului creştin.

— Războí mare şi înverşunat se duce încă între Japonia şi China. Pe Chinezi îi ajută tare Rusia comunistă, pentru a nu lăsa să ajungă aci tari şi mari Japonezii, cari urăsc şi stârpesc pe comunişti, ca pe microbii ciumei. Şi aci Rusiei credem că anul 1938 îi va aduce aceeaşi soartă ca în Spania: îi va frânge sabia şi gâtul. Ceea-ce îi şi dorim ca... urare de Anul-nou.

— In Germania treburile merg spre tot mai puternică întărire a stăpânirii sănătoase, dusă în duhul mântuitor naţional şi creştin. Ridicarea întregei Jidovimi de pe glob împotriva Germaniei, s'a frânt, s'a prăbuşit. Germania naţio-

nalistă, — mergând mână 'n mână cu Italia şi cu Japonia, împotriva comunismului, sunt tot mai temute şi astfel tot mai respectate.

— Italia e tot mai fericită în noua sa viaţă »fascistă«, adecă naţională, neprimind nici amestecul cel mai mic, decum jug politic sau economic străin.

— Mişcările naţionaliste se întăresc tot mai îmbucurător şi în alte ţări.

In România noastră, mulţumită lui Dumnezeu şi Legiunii, ele sunt tot mai cuceritoare. In câţiva ani, mişcarea naţionalistă va fi hotărâtoare!

— In Polonia la fel. — Şi pe acest drum bun merg lucrurile şi în Ungaria, în Turcia, în Grecia, şi pe aiurea. Aşa că, putem spune:

Anul nou 1938 vine purtând în mâni tot mai multe şi mai voioase steaguri ale naţionalismului fericitor de popoare, iar steaua comunismului tot coboară spre apus.

Ca 'n basm...

Ca 'n basm biserici cresc
din vis tineresc...
sună altfel prin veac,
toaca peste satul sărac...

Cu foame de lup
drumuri noui rup,
adânc, până' departe,
peste stâncile moarte...

Meşteri,
în repezi, năvalnice creşteri...
ţinte, —
dincolo de zarea ce minte,
dincolo de blid şi cuvinte...

Nu-i furtună nebună,
nu-i ploae de foc,
să-i oprească pe loc...

Dârjenie fără 'nfrângeri
de flăcăi-îngeri,
gata să treacă, aşa la noroc,
prin hăuri, prin apă, prin foc,
să mute munte după munte,
s'aprindă, să treacă în frunte,
să 'nfrunte —
răsmeriţe crunte
şi nenoroc...

Aceleaşi porniri îi adună:
oaste de gând şi furtună,
cu flintele gata 'ncărcate,
pentru cazne vechi şi strâmbătate...
cu svelte,
darnice şi ucigaşe unelte,
din care ţâşneşte şi creşte 'ndrăsneaţă —
o nouă viaţă...

(Basm legionar)

AR. COTRUŞ

INIMA DE MAMĂ...

Un poet francez, Jean Richepin, ne arată într'una din poeziile sale, ce este cu adevărat o — inimă de mamă... O descrie într'un cântec poporal, care pune după versul întâi şi cel din urmă, un joc de sunete, ca o muzică ce atinge plăcut urechea: Oli-la-li— Oli-la-la..., aşa cum spune cântecul poporal românesc: Frunză verde... Iată mişcătorul „Cântec breton", care se aude în ţinutul Bretania:

Pe vremuri un flăcău era,
Oli-la-li—oli-la-la,
Pe vremuri un flăcău era,
Iubea pe cine nu-l iubea, —
Oli-la-li—oli-la-la...

Şi draga-i zise: Vreau chiar mâini —
Oli-la-li—oli-la-la,
Vreau să-mi aduci, s'o dau la câini
Inima maică-tei, chiar mâini —
Oli-la-li—oli-la-la.

La maică-sa atunci porni,
Oli-la-la—oli-la-li,
Işi scoase junghiul şi izbi!
Şi inima-i smulgând — fugi...
Oli-la-la—oli-la-li.

Şi înapoi cum alerga,
Oli-la-li—oli-la-la,
Căzu! — şi inima sări
Şi 'n ţărnă se rostogoli! —
Oli-la-la—oli-la-li.

Şi-atunci din ţărnă i-a grăit
Oli-la-li—oli-la-lá,
Un glas în lacrimi învelit:
»Odorul mamii, te-ai lovit?«...
. . . .
Oli-la-li—oli-la-la.

Traducere de CORNEL MOLDOVAN

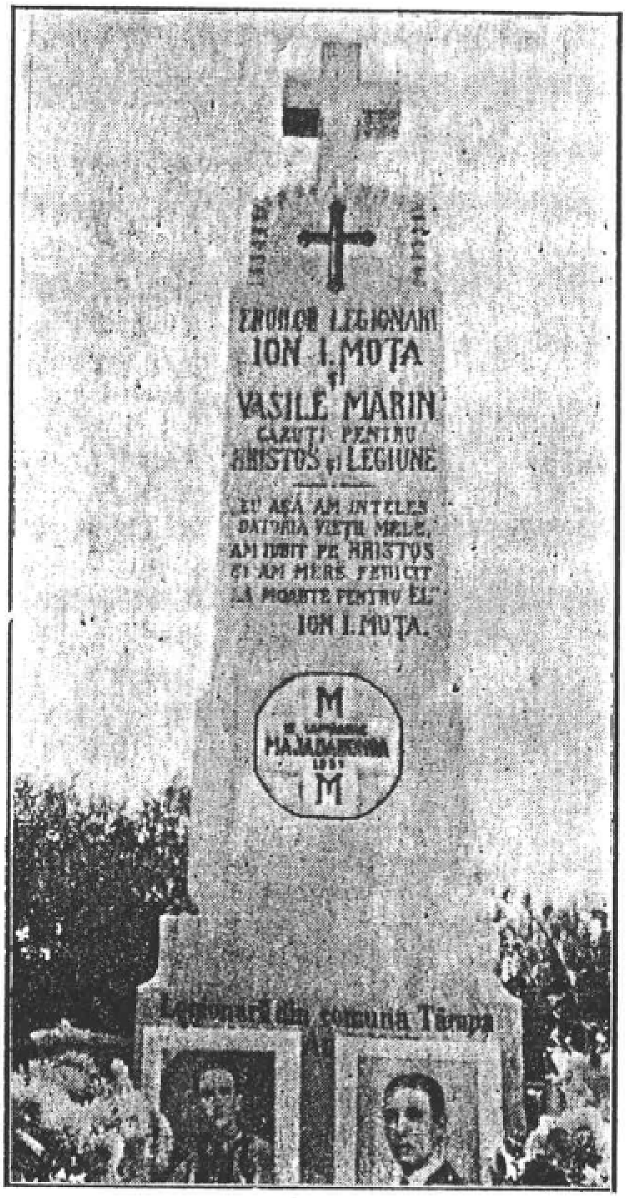
PARTEA LITERARĂ

Inalt Pr. Sa Arhiep. şi Mitopolit Dr. NICOLAE BĂLAN dela Sibiu, care a pontificat prohodul şi a rostit mişcătoarea rugăciune-cuvântare, asupra sicrielor Moţa-Marin în bis. Sf. Ilie-Gorgani din Bucureşti, — în ziua de 13 Febr. 1937.

GENERALUL
GH. CANTACUZINO-GRĂNICERUL
Preşedintele Legiunii „Totul pentru Ţară,
Fost cu Expediţia legionară în Spania.
Mort în 9 Oct. 1937.
Decorat cu „Mihai Viteazul"

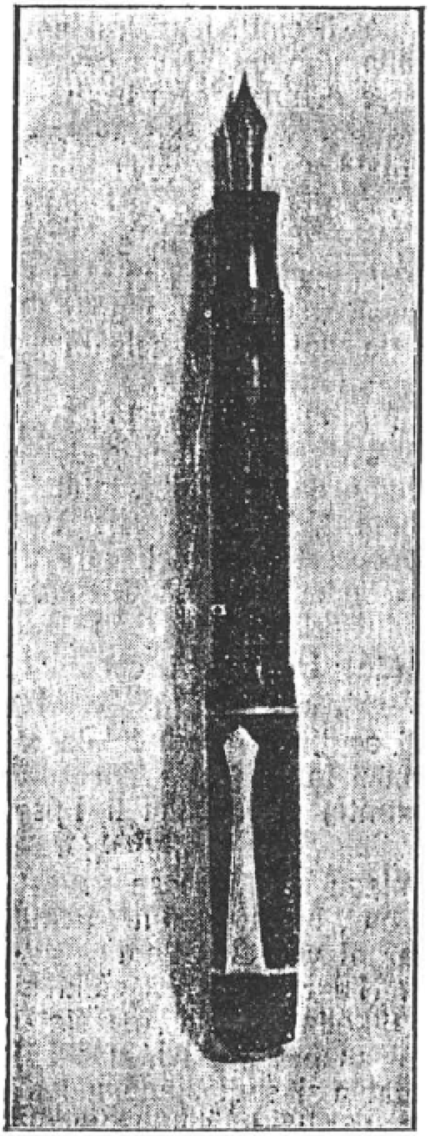

MONUMENTUL DELA TÂMPA

Iubitorii de vitejie legionari din comuna Tâmpa, (jud. Hunedoarei), ajutaţi de camarazii lor din plasa Deva, la stăruinţele tinerului advocat Crişan din Deva, — au ridicat acest prea frumos Monument închinat pomenirii Comandanţilor legionari I. MOŢA şi V. MARIN, căzuţi în războiul din Spania. E unul din cele mai frumoase şi preţioase monumente din Ţară. A fost lucrat artistic de distinsul maiestru român de monumente, S. Ştef, din Orăştie.

Condeiul fermecat...

de NICOLAE TOTU

Scriu cu acest condei povestirea ce urmează. In faţa mea am portretele camarazilor mei dragi *Ionel Moţa* şi *Vasile Marin*. Par'că o putere tainică mă face să ridic din când în când privirea spre chipul lor, şi gândul meu zboară în trecut... Alaltăeri s'a împlinit un an decând am plecat

în Spania... In suflet port această clipă vie, par'că aş trăi-o acum.

Ionel Moţa, acel cu care am călătorit împreună, cu care am stat alături, căruia i-am simţit răsuflarea, i-am sorbit vorbele, — nu mai este! Nu mai este fiinţa lui trupească, dar în suflet îl simt, îl văd, îl port totdeauna. Uneori tresar pe stradă... A trecut un om pe la spate... Parcă-i Ionel. Văd nişte ochi, parcă-s ai lui. Il visez noaptea, îl simt aproape.

Cred că în mine a intrat ceva din duhul lui. Şi iată de ce cred asta:

Până a nu pleca în Spania, eu n'am scris niciodată nimic. Acum condeiul meu fuge pe pagini iute-iute, de multe ori aproape nesupraveghiat de mintea mea. Scriu cu condeiul cu care a scris cele mai multe, cele mai mişcătoare, *cele din urmă* pagini — *Ionel Moţa...*

Căpitanul mi-a povestit, că Ionel avea un condei cu rezervor, cu care scria totdeauna şi de care nu se despărţise un şir lung de ani niciodată, — condei pe care de câteva ori l'a pierdut, dar totdeauna l'a găsit. Odată, pleca dela Huşi spre Bucureşti. Din nebăgare de seamă, l'a scăpat jos. L'a găsit conductorul. La Crasna, când să ia trenul de Bucureşti, conductorul îl întreabă:

— N'aţi pierdut D-Voastră condeiul? L'am găsit pe jos în gara Huşi.

Acest condei se ţinea ca un fel de legătură tainică de el. Sunt lucruri mici în viaţă, la care omul de multe ori nu le dă luare aminte, decât când îi lipsesc şi când apoi le simte lipsa.

Despre Napoleon cel Mare se povesteşte, că avea un minunat ceas de aur, lucrat anume pentru el de cel mai meşter ceasornicar al vremii. Şi era ciasul ca ne-altul. Mergea „ca un cias". N'a recerut nici când nici cea mai mică reparatură. Numai odată, când marele Impărat era gata să plece cu războí asupra Rusiei, ciasul lui credincios de totdeauna, a încetat a-şi sluji stăpânul: s'a oprit. Aşa din senin. Fără nici o treabă. In dimineaţa zilei de plecare. Deşi nu-i lipsea nimic. Napoleon mai avuse peste noapte şi un vis rău: Ii părea că au intrat la el doi îngeri şi i-au strigat: „Impărate! să nu pleci!...", încât el a sărit din pat, a pus mâna pe sabie, a aprins lumina, a strigat santinela dela uşă, care i-a spus că n'a intrat la el nimenea!

Când văzu şi ciasul lui drag oprit, îşi zise: Semn rău!... Dar de oprit, nu s'a mai oprit de a pleca.

Cu câteva săptămâni înainte de a merge noi în Spania, pe când numai cocea în mintea lui Ionel Moţa gândul acestei expediţii, condeiul lui nedespărţit de atâţa ani de zile, se strică. L'a scăpat jos şi s'a stricat în lăuntrul lui aşa de rău, că nu mai fu de nici o treabă. Ca şi cum ar fi murit... Cui nu i-se poate întâmpla aşa ceva? Cum avea mult de scris, Ionel şi-a cumpărat altul, care n'a ţinut nici el mult şi s'a stricat şi acela îndată ce am plecat din ţară. Când am ajuns la Berlin, Ionel Moţa, foarte bucuros, ne spune:

— De aici îmi cumpăr un condei bun.

Şi-a luat un condei foarte bun, cu 13 mărci, care însă avea o călimară cu cerneală specială, din care umplea tocul. Cu acesta a scris pe vapor nemuritoarele lui articole pentru iubita lui „Libertatea" şi multe din scrisorile atât de duioase către familie şi camarazi.

Când am pornit pe front, Ionel Moţa vede că i-s'a terminat cerneala din toc, iar călimara i-a rămas la Talavera dela Reina. Iarăşi nu mai putea scrie!

Eu aveam şi eu un condei cu rezervor, cumpărat din ţară, nu prea grozav, de vre'o 300 de Lei, dar prin care se vede că nu lucra nici un duh tainic care să-mi arate prin el semne, — şi aşa tocul meu îşi făcea slujba. Ione îmi zise:

— Mă Totule, hai, dă încoace tocul tău.

I-l'am dat bucuros, — căci Ionel nu putea sta liniştit. Avea un cărneţel în care însemna toate întâmplările zilnice de pe drum, de pe front, ca apoi, în timpul liber, să le prefacă în articole pentru foaia sa „Libertatea". Ne spusese că va scrie zeci, ba sute de articole pentru »Libertatea«, ca să poată publica ani de zile înainte, povestirea celor trăite şi văzute de el în această intreprindere cu rost înalt...

Şi cum eram totdeauna lângă dânsul, — Marin, Moţa şi cu mine eram în aceeaşi grupă, — când i se găta cerneala din rezervor, eu i-l umpleam din rezervele nesecate ale d-lui Clime.

Par'că îl tot văd pe Ionel Moţa în seara celei dintâi zile de ofensivă, cum scria cu condeiul meu noaptea la lumina lunei, aşezat pe marginea tranşeei... Faţa lui trasă, obosită de o zi de luptă, se lumina uneori de zimbet. Te miri la cine se gândea scriind, de i-se însenina faţa... Aplecat puţin din spate, scria cu luare aminte în cărneţelul de pe

genunchi, cu gândul dus, în timp ce duşmanul ne trimitea în răstimpuri câte o aducere aminte mai aspră decât un vis, că şi el e pe-aici, mai aproape decât la ce visăm noi, — prin o ploaie de gloanțe. Furat de ceea-ce scrie, buza de jos i-se lungea puțin ca la un copil... Alături de el, împreună cu Vasile Marin, ne uitam la stelele de pe cer şi ne gândeam, că aceleaşi stele sunt şi deasupra țării noastre, deasupra caselor noastre, deasupra celor dragi ai noştri... Ionel Moța mi a rămas aşa de puternic întipărit în gând şi în suflet în acel semi întuneric ce se lăsa pe văi. Luna făcea din tufele de buruieni de pe câmp, figuri fantastice, peste cari dând cu ochii, tresăream ureori, crezând că sunt duşmanii.

De sub smochinul depe dealul dela Şoseaua de Las Rozas, Moța trimitea rapoartele scrise cu acest condei pe foi din carnetul lui, însoțite de observații, din care se vedea ofițerul român cu mari însuşiri de tactician. Şi seri şi zile de arândul, în timp ce noi ne odihneam, Ionel Moța scria de zor pentru foaie, pentru ai săi, sau adunând material pentru prelucrat în viitor.

— Ai să-ți strici ochii, îi spunea uneori Marin. Mai lasă. Aici cine mai are gândul la scris?

Ionel zimbea în felul său bun, şi scria mai departe.

Am trecut de atacul dela şoseaua Las Rozas, ocuparea clopotniței şi a orăşelului Pozuelo. Seara, la un căpițel de lumânare lipit de masă, atent ca un şcolar silitor care-şi face lecțiile pentru mâne, Moța scria. In cameră noi eram toți. Alecu Cantacuzino se barbierea, d. inginer Clime ne cânta la pian romanțe cari trezeau în noi amintiri dragi. Noi ceilalți, culcați pe pat, ne odihneam. Părea o cameră dintr'un cămin de studenți. Dacă n'ar fi fost puştile şi armamentul pe lângă noi şi bubuitul bombardamentului de aviație şi artilerie, — cine din noi ar fi putut crede că suntem la 7000 de kilometri departe de țara noastră şi — în războiu!...

La Aravaca, în pivnița luminată numai de flacările focului printre răniții care gemeau cu gura arsă de febră, Ionel Moța, ghemuit într'un colț pe o piatră, scria... Văpăile focului îi trimiteau pe față luciri neînțelese, dând obrazului său ceva din depărtările mistice. Eram în cea mai grea situație în care poate cineva vreodată să fie. Inconjurați de inamic, mai aveam doar câteva ceasuri de trăit. Cine ştie ce o fi scris? Un rămas bun, sau un îndemn la luptă.

A doua zi dimineaţă, când razele soarelui se prăvăleau înăuntru prin ochiurile sfărâmate, într'un colţ al odăii, aşezat turceşte, după ce eşise tocmai atunci din postul de sentinelă, Ionel îşi scria însemnările... Razele soarelui se jucau prin cârlionţii bălai ai părului său, de părea coroana luminată a unui sfânt. Alături pe podea, casca de oţel ţăncănea câte odată de recoşurile cartuşelor izbite în pǎrete. El, pierdut în vraja acelei dimineţi, scria, pa'rcă îngrijorat că nu poate însemna tot ce a văzut, prin ce am trecut...

Noaptea am dormit afară sub gard. Pe la ora 5 dimineaţa, după ce zorile se revărsaseră, cu puşca rezemată de genunchi, sta pe un bidon vechi de ulei şi păzea poarta. Era de gardă. Ca prin vis l'am zărit odată când am ridicat capul... Fiindcă a mai trimis Dumnezeu încă odată lumina zilei peste noi, — el îşi scoase cărneţelul şi, după rugăciunea de dimineaţa, îşi făcea acum însemnările...

In altă zi scrisoarea de biruinţă trimisă Căpitanului, în care arăta cum s'au purtat legionarii români, — tot cu condeiul acesta al meu a scris o.

După ce învolburarea luptelor neodihnite şi tulburătoare, ne cereau încordări istovitoare, încât ne bucuram de o clipă de odihnă liniştită, ca să ne putem odihni niţeluş, într'o zi Ionel dându-mi condeiul, îmi zise, ca glumind şi cu zâmbetul lui plin de bunătate, dar de data asta şi de osteneală:

— Na-ţi, măi Totule, condeiul. Şi să ai grije de el. Că, să vezi, după ce am scris eu atâta cu el, l'am fermecat şi ai să scrii şi tu cu el uşor şi bine, de nu te mai cunoşti...

L'am privit cu oarecare pietate. — Şi după asta nici nu ştiu de-a mai scris odată sau de două ori cu el...

Cu acest condei al cărui chip îl dăm în capul acestei spovedanii, a scris Ionel mamei sale dragi, copiilor, soţiei, camarazilor... Şi eu simt că el adevăr a grăit: din puterea lui supra-omenească s'a lipit ceva de acest condei...

Azi scriu şi eu, uşor şi bucuros, când mai bine, când mai rău, după cum reuşesc să-mi ridic sufletul măcar până la genunchii titanului, care mi-a fost pretenul şi camaradul Ionel Moţa.

Scris'am această mică povestire pentru cititorii frumosului calendar al Libertăţii, ca cetitorii lui să aibă de Crăciun, de Anul-nou şi peste tot anul, o amintire şi un gând bun pentru acela, care a fost şi este pentru noi legionarii: **Sfântul Ionel Moţa...**

DI ING. GH. CLIME,
noul Preşedinte al Partidului „Totul pentru Ţară". Fost luptător în echipa legionară din Spania.

DI PETRU ŢOCU
Licenţiat al Academiei Comerciale. Comandat legionar; conducător al Comerţului legionar, pentru care şi pune toată inima şi toată truda.

DI VASILE FILIPOV
Comandant-ajut. legionar, absolvent al Şcoalei superioare de comerţ din Cernăuţi, — Conducător în comerţu legionar.

DI GH. I. FURDUI,
Profesor, fost Preşedinte al Studenţimii Creştine din România. A condus congresul dela Tg. Mureş.

HĂRNICIA LEGIONARĂ

dela 1924—1937.

— Carte de chipuri — fără text... —

Un scriitor şvedez încrezut pe scrisul său viu şi plin de poezie, a dat cărţii sale titlul: »Carte de — chipuri fără de chipuri«... Vrea să zică: scrisele mele îţi dau aşa de vie lumea despre care vorbesc, încât fiecare pagină e un chip, deşi fără chip, fără fotografia sau desemnul care să ţi-le închipuie.

Noi facem în paginile ce urmează, altceva: Dăm minunatul şir de fotografii a înfăptuirilor legionare,

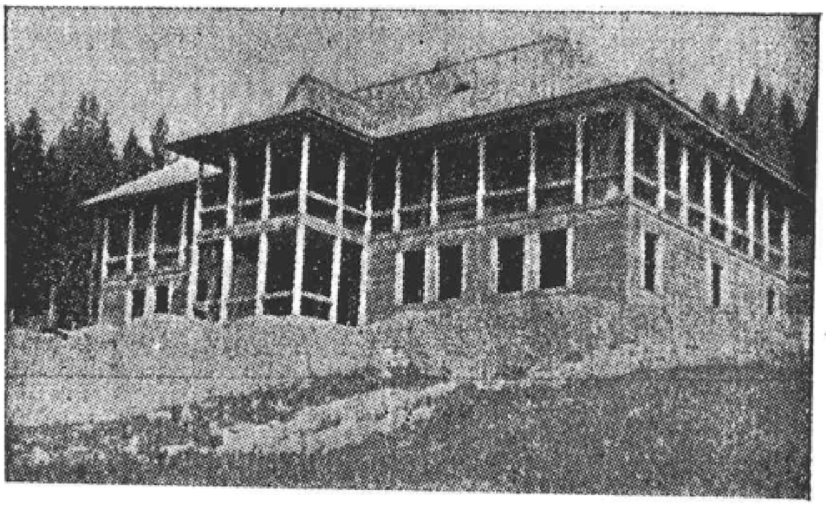

LUCRAREA DE TEMELIE A MUNCII LEGIONARE: „Căminul Cultural" dela Iaşi, zidit în anii 1924—25. Primiţi cu zâmbete de neîncredere când şi-au arătat planul, — dl Corneliu Z. Codreanu şi camarazii săi trecuţi prin închisoarea Văcăreşti şi încununaţi prin achitarea tuturor, au mers la Ungheni, au făcut cu mânile lor 300.000 de cărămizi şi în 2 veri au înălţat, tot cu braţele lor, măreţul Cămin, al cărui chip îl dăm mai sus. A fost Poarta cea mai mare prin care munca legionară a intrat în viaţă. E întâiul ei născut. Şi a fost cu noroc, căci lung şi frumos e şirul celor ce o au urmat! — Se văd în paginile următoare...

cari au zidit cu mânile lor, cu sudoarea feții lor, Cămine, Biserici, Case naționale, Case parohiale, case pentru oameni săraci, Monumente, Troițe – toate cu gândul la D-zeu și pentru mărirea Lui.

Grăesc chipurile din aceste pagini mai mult decât toate vorbele lămuritoare, — și noi dăm astfel: Carte de chipuri fără text, fără vorbă multă. Căci vorbesc ele de hărnicia celor ce au zidit și înălțat frumoasele clădiri...

Iată-le:

E frumseța de Casă zidită de legionari sus pe muntele RARĂU... (în Moldova).

In com. BUGA, (jud. Lăpușna), Basarabia, legionarii au pus temeliile unei mănăstiri. Iată-i la lucru.

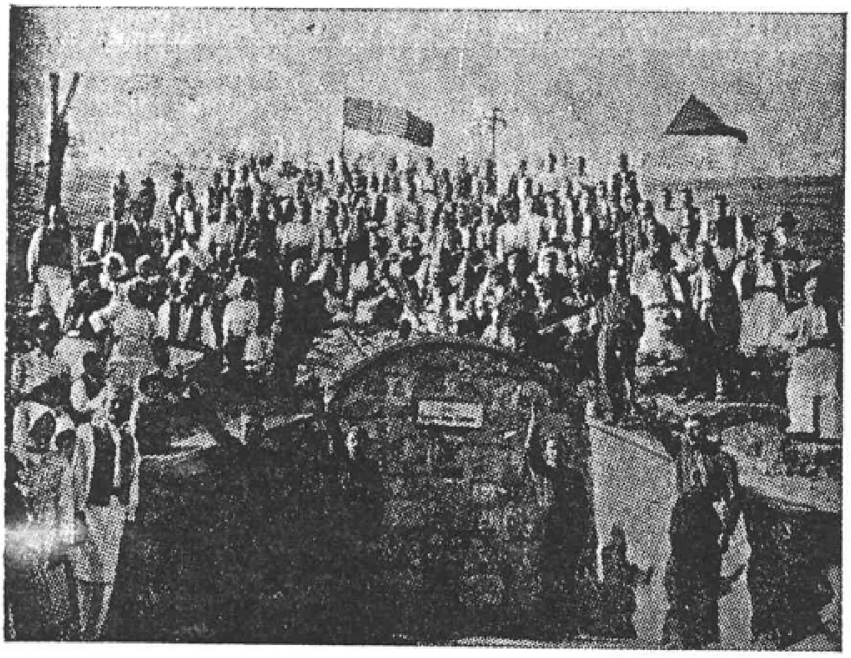

„CASA CULTURALĂ" din com. LAZ (jud. Sibiu). E Laz-ul o comună de munte. Nu-l prea caută lumea. Legionarii au aflat că tocmai pentru aceea, trebue venit oamenilor în ajutor. Şi s'au pus şi le-au zidit „Casa Culturală" care ar putea sluji ca atare în ori-ce oraş! Are o spaţioasă sală de întruniri, apoi celelalte de trebuinţă toate: Sală pentru Bibliotecă, pentru cetit, pentru îngrijitorul ei.

Această Casă are o istorie drăguţă: Legionarii au câştigat terenul pentru ea, la loc bun: lângă drumul ce duce prin sat în sus spre celelalte sate de munte. Intr'o zi sătenii văd o ceată de tineri, că iau pe ei haine mai slabe şi se apucă cu sape, cu târnăcoape, de săpat şanţuri încrucişate, ca de fundamente de casă mare. Se uita lumea neîncrezătoare la ei, mai mult cu milă, de cât cu preţuire. Rost de hrană, slab. Işi gătesc de mâncare ce pot, aşa ca salahorii săraci.

Intr'o zi trece pe drum un automobil frumos. Il conduce stăpânul, d. Ioan Moga din Căpâlna, om bogat, foarte luminat, mare întreprinzător de păduri. Când trece pe lângă ei, zâmbeşte, clatină din cap şi îşi zice: Ce „copii"... Şi merge mai departe. Peste o săptămână trece din nou pe drum. Vede săpate fundamentele, mari ca pentru casă boerească. Işi domoleşte maşina privind şi îşi zice: Uite, uite! Să vezi că băieţii ăştia fac aci un lucru de samă. Peste altă săptămână venind spre casă dela întreprinderile sale, vede ieşite din pământ fundamentele, cari arată că aci va fi înălţat un palat, nu ori-ce casă! Se opreşte, se uită mai bine. Vede că aci e lucru serios şi de admirat, durat de mânile unor tineri, cari ştiu ce este munca! A ştiricit despre ei cum trăesc, cine-i ajută? A aflat că traiul lor e aspru şi simplu. Şi ori cât d. Moga e mare „liberal" şi ca atare strein cu inima faţă de „gardiştii" cei atâta de rău văzuţi de liberali, cum a ajuns acasă, le-a trimis 80 kilograme de brânză bună de burduf, să aibă, dragii de ei, cu ce-şi face o mămăligă bună. Şi n'a mai trecut pe lângă ei zâmbind, ci admirându-i. Şi le-a mai trimis şi alte ajutoare, din îndemn propriu, cucerit fiind sufleteşte de hărnicia acestor tineri minunaţi. Aşa amintiri scumpe, sunt legate, zeci şi sute, de zidurile acestea şi de cele de pretutindenea, durate de hărnicia mânii legionare. Prin asta, prin trăire în lipsuri, prin muncă ce nu cunoaşte greutatea şi asprimea, ci înalţă spre cer minunate turle de biserici, vârfuri de case culturale, ş. a. şi-au cucerit, prin stăruinţă de ani de zile, legionarii marele lor nume de azi.

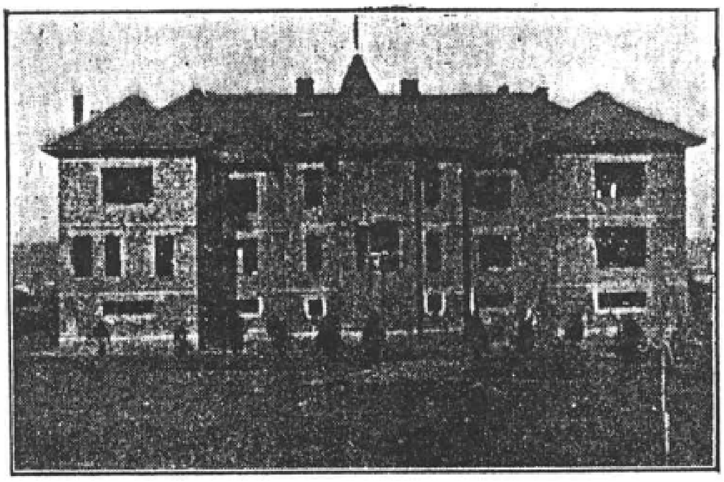
— De Laz mai e legată o frumoasă amintire: Până legionarii zideau măreţul Cămin, unui om sărac din vecini, i-a ars casa. A rămas, nenorocitul, cu femea şi copiii, sub cerul gol, ca vai de ei, de mila satului. Ei, bine, legionarii şi-au zis: Uite, mai avem cărămidă întrecătoare, mai facem câtăva, hai să-i zidim acestui nenorocit o casă. Şi i-au zidit o casă mai frumoasă ca a vecinilor, şi i-au dat'o gata în câteva săptămâni, spre mirarea şi admirarea întregului sat.

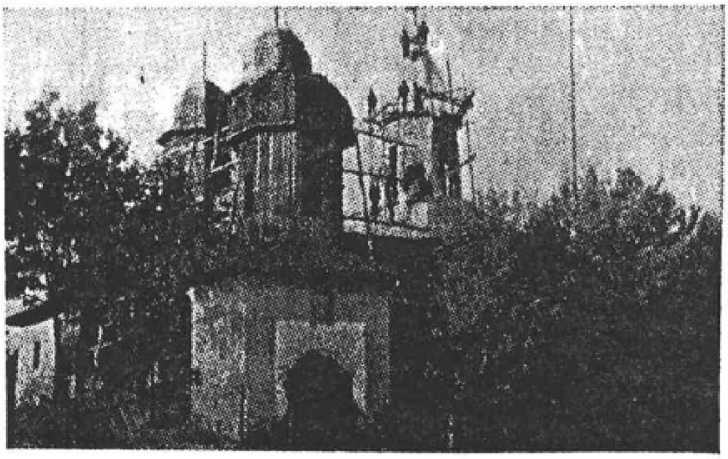
La CICLOVA (în Bănat) inimoşii legionar au prins un izvor cu apă bună, dar foarte neregulat şi cu baltă ţinoasă în jur. L'au prins în ţevi care să-l conducă frumos afară din pământ şi au durat un puternic zid în faţa lui, regulându-i şi scurgerea mai departe, încât azi e un lucru de toată frumuseţa, chiar măreţ. Lumea merge cu plăcere la el. Şi l'au botezat: Izvorul Corneliu Z. Codreanu, — căci şi dela Corneliu Codreanu aşá merge apa limpede, dătătoare de sănătate neamului, ca dela acest izvor!

La Cotingenii Mari (jud. Soroca, Basarabia) era o biserică care a fost frumoasă pe vremuri. Acum gata să cadă. In 3 luni de zile, 86 de legionari au reparat-o ca nouă. Vezi-o în chip. Şi au dat-o poporului, care nu mai ştia cum să le mulţumească.

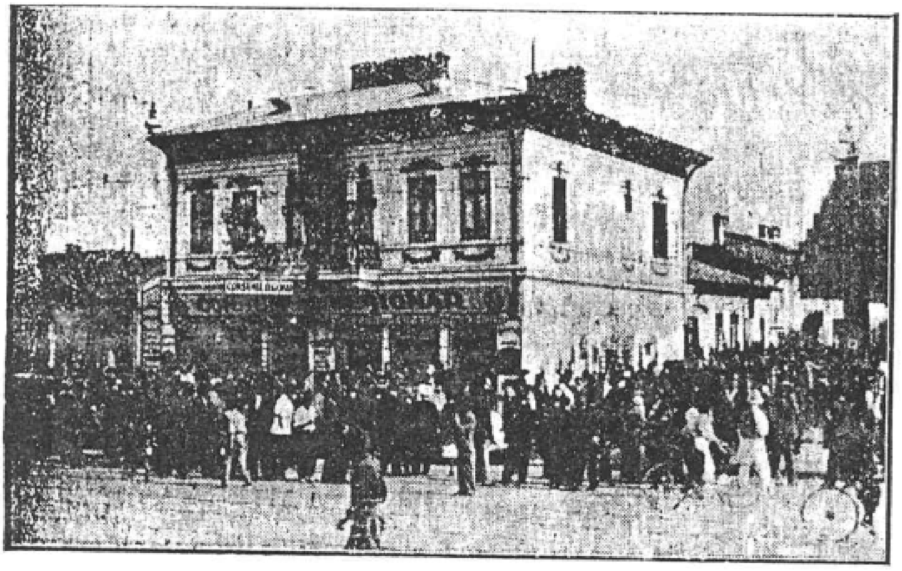
Căminul Legionar al Ardealului, zidit în întregime de Leg'onari, în Cluj.

La MOVILIȚA (jud. Putna), oamenii începuseră demult zidirea unei biserici, pe care, din lipsa de mijloace, o părăsiseră de mulți ani. Legionarii putneni au luat asupra lor să termine biser'ca părăsită și au dat'o gata, — spre bucuria credincioșil.r.

— Să știm că omul fără minte, are de o sută de ori mai multă ură și vrășmășie împotriva omului cuminte, decât omul cuminte împotriva celui fără minte. (Cea mai luminată pildă, Hristos!)

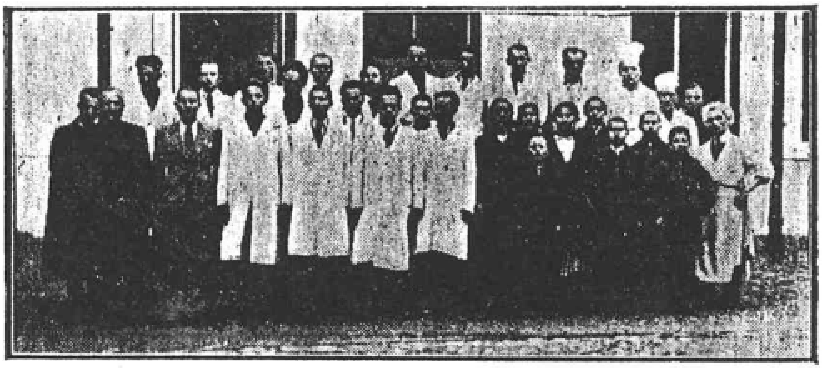
— Vai de casa unde poruncesc mulți...

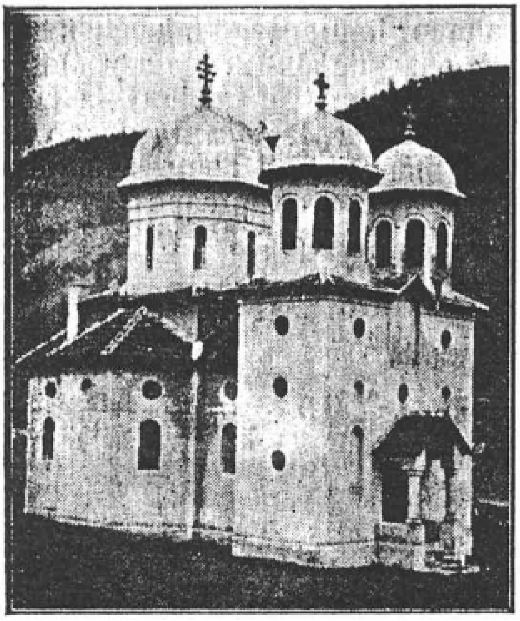
»Conzumul Legionar« dela »Obor«, în Bucureşti, — prăvălia cu mărfuri de al mentare (hrană). Alături (chipul de jos) e Restaurantul.

Restaurantul »Conzumului Legionar« dela »Obor«, Bucureşti. In faţa lui două buţi uriaşe, făcute anume, cu scrisoare legionară pe ele. E, ca şi celelalte ale Legiunii, Res'aurant-model, prin ieftinătatea mărfurilor şi beuturii, curăţenia şi prin cinstea cu care e condus şi cu care se lucrează în el.

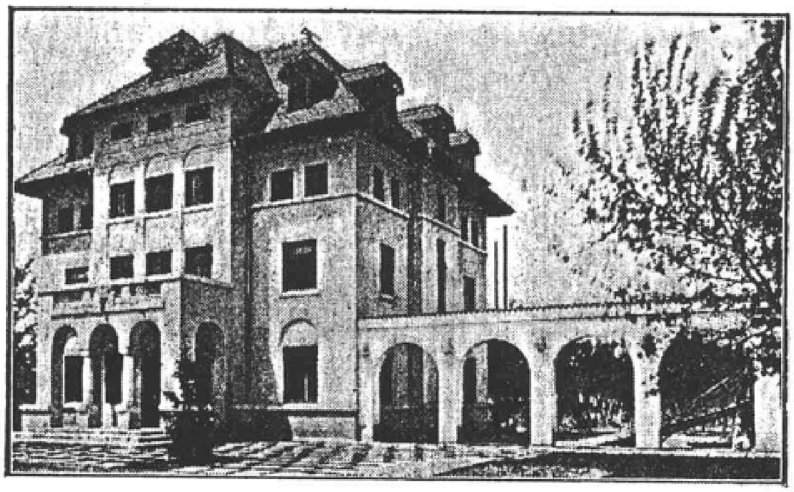
Personalul care serveşte şi poartă socoţile Conzumului Legionar dela obor, atât al prăvăliei-cooperative, cât şi a restaurantului. Conducător-şef e dl VIOREL TRIFA, licenţiat al Facultăţii Teologice din Bucureşti, — ajutat de studenţi, studente, cari supraveghiază, servesc, stau de ajutor la toate. Au, fireşte, şi personal de specialitate, învăţăcei şi vânzători. Toţi se întrec a fi de folos prin m u n c ă cu mânile lor, cu capul, cu tot sufletul lor, acestor întreprinderi cu mare rost!

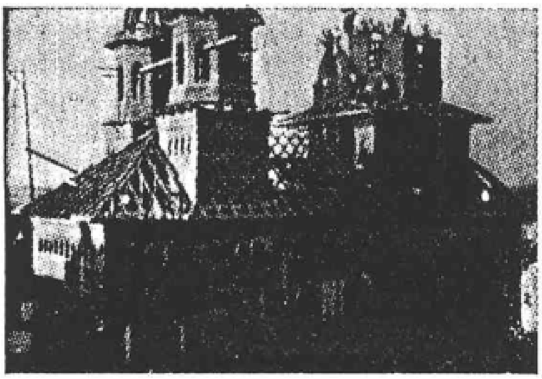
Frumoasa biserică ortodin Tămăşeşti (jud. Hunedoarei), zidită din temelii de legionarii din jud. Hunedoarei, — la stăruinţa unui admirabil legionar, învăţătorul Popescu, de acolo. A fost sfinţită acum în toamnă.

Omul care nu cunoaşte durerea, nu cunoaşte nici înduioşarea, nici blândeţa compătimirii.

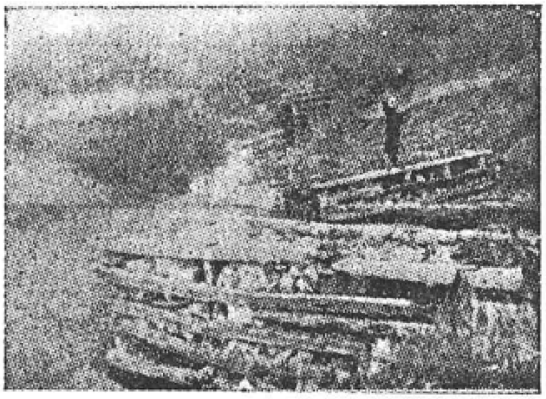
»CASA VERDE« dela Bucureştii-Noi, — un minunat palat zidit tot de mânile legionarilor. Cu sale de întruniri, locuinţe, birouri (cancelarii), cu totul moderne. E una din gloriile Legiunii în întreprinderile ei de acest fel. — In curtea acestei Case Verzi se găseşte (în partea dreaptă, unde se vede arborul), mormântul legionarilor eroi Moţa-Marin. Această Casă Verde a văzut măreţia înmormântării lor şi umbra ei se întinde asupra mormântului lor îmbrăţişând-l, învăluindu-l, sărutându-l, răcorindu l şi binecuvântându-l... Moţa şi Marin, cari amândoi au lucrat cu mânile lor, ca salahori, la facerea cărămizilor, la înălţarea zidurilor, la bucuria de a o vedea terminată, — privesc Casa mângăiaţi, şi poate nicăiri nu s'ar fi simţit mai bine cu casa lor de veci, ca aproape de această Casă-Verde, care le-a fost atât de aproape de sufletul lor...

La ACILIU (jud. Sibiu) legionarii au zidit prea frumoasa biserică, ce se vede în chipul de alături. O arătăm pe când legionarii lucrau la ea, fiind 'aproape de sfârşitul lucrului.

Mânăstirea Mamu, de pe Valeá Oltului, suferea ade seori de răvărsările râului peste moşioara ei, nimicindu-i tot rodul muncii trudelnicilor călugări. In 1935 legionarii de pe Valea Oltului lucrând 3 săptămâni, au ridicat 6 puternice diguri, cari au oprit pentru viitor răvărsarea Oltului şi prăbuşirea Mănăstirii. Arătăm aci şi frumoasa biserică a mănăstirii şi digurile.

— Ascultă o mie de cuvinte, până ce grăieşti tu un cuvânt.

— Cel care vine şi îţi spune tot ce ştie despre alţii, fii sigur că, plecând dela tine, va spune altora tot ce ştie despre tine.

— Nu e pe lume om fără necazuri şi dureri; cel care nu le are, — nu e om.

Minunata lucrare legionară pe muntele Arnota, unde vestita mănăstire era aproape să cadă. Ei au refăcut-o ca nouă, şi au reparat drumurile la ea, încât azi iarăşi e cercetată cu plăcere de inimile năcăjite cari îşi caută o mângăere...

În com. BACIU (jud. Braşov), legionarii au pietruit curtea bisericii şi au ajutat la repararea bisericii şi mprejmuirea cimitirului. Lucru de laudă. Iată-i dând raportul a darea în seamă a lucrării.

Când se spune adêvărul la judecătorie?

Intr'un oraş american, doi Negri sunt duşi în faţa judecătorului pentru ceva răutăţi ale lor.

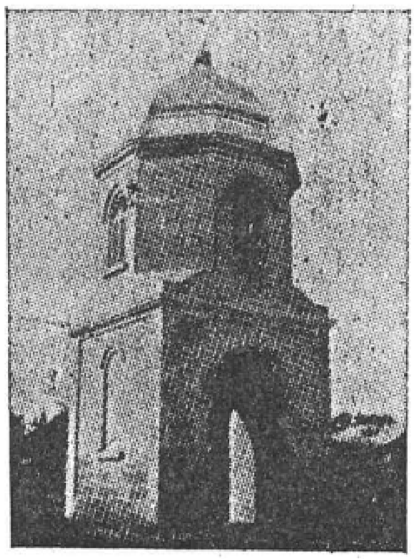
— Aveţi advocat?, întrebă judecătorul.

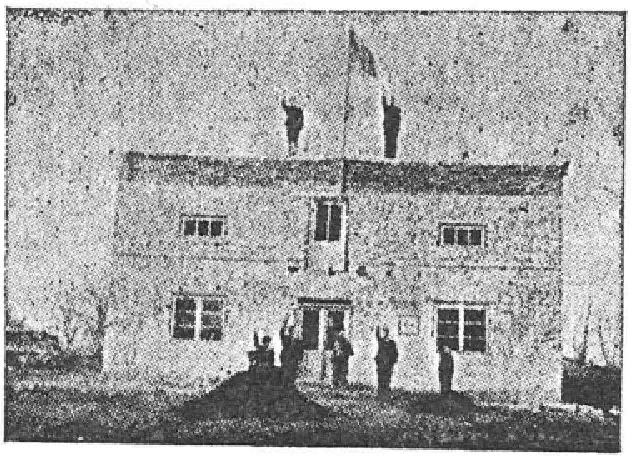
— Nu, Inălţimea voastră, răspund amândoi. Ne-am hotărât să spunem adevărul...

La SOVEJA legionarii au zidit CASĂ PAROHIALĂ, — ajutând prin asta poporul, să poată avea un preot, — căci fără casă parohială, preoții nu stăteau în parohie

La COŞCIUSCA-VECHE (jud. Brăila) iată ce frumos au reparat legionarii clopotnița veche a bisericii, care sta să cadă, şi lumea nu se mişca s'o repare.

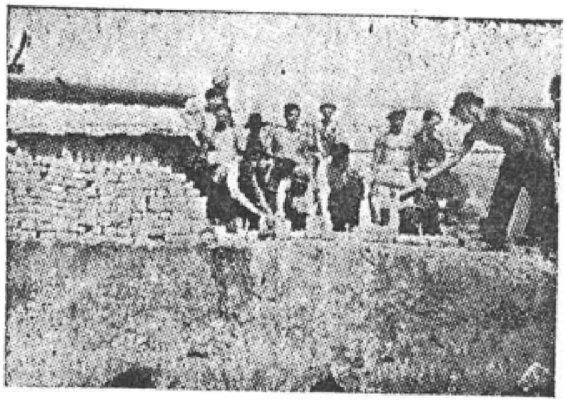

La GIURGIU legionarii şi-au zidit, în a. 1935 s i n g u r i casa pentru s e d i u l (coducerea) lor. Iată-i voioşi în fața şi pe vârful ei.

Troiță ridicată în com. Marsenița întru pomenirea studentului Teodor G r i g o r, ucis de comuniști.

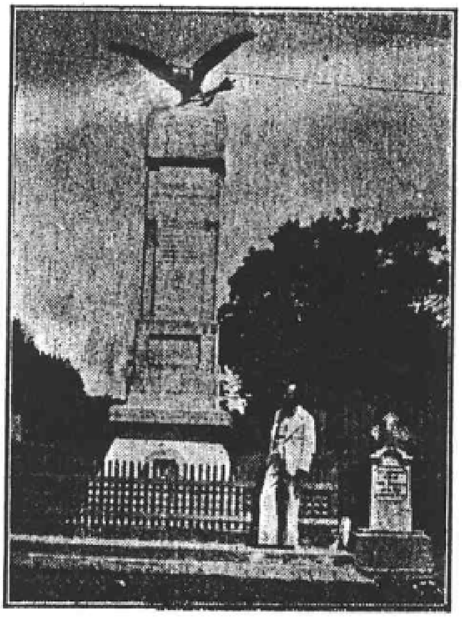
In com. Valea Mare (jud. Bălți) legionarii au început să zidească o biserică. Au lucrat în acest scop între Iul. și Oct. 1935, 100.000 de cărămizi. Se văd în chip lucrând.

La frizer

— De ce țineți numai gazete care publică crime și știri îngrozitoare?
— Fiindcă fac să se ridice părul clienților în cap, și atunci îi tund mai ușor.

In comuna Dealu Negru (jud. Cluj) legionarii, după o vară de muncă, au dat gata Şcoala, de care satul era lipsit.

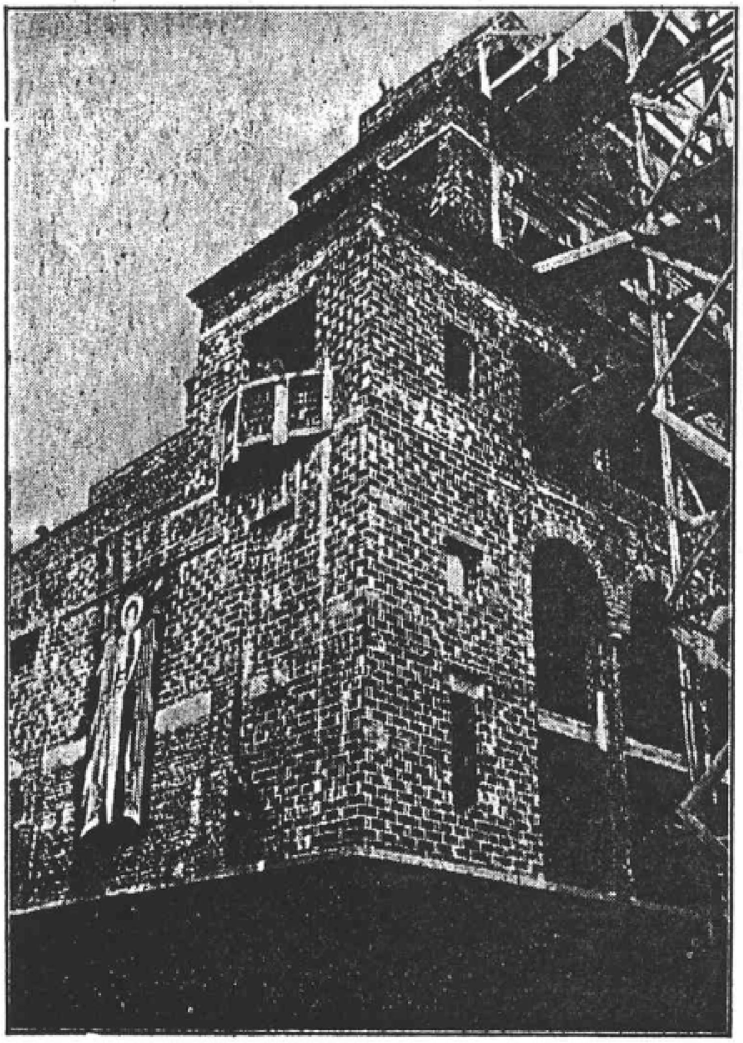

Măreţul Monument ridicat de Legionarii din Plasa Geoagiu (jud. Hunedoara) în comuna Gelmar, — sfinţit cu pompă în faţa Generalului Cantacuzino.

— Nici un vânt nu e mai schimbător, ca inima omului...

Palatul Sediului Legiunii la Bucureşti

Inceput'am cu frumos, — cu Căminul măreţ dela Iaşi, — şi încheem cu şi mai frumos, cu Palatul Sediului (conducerii) Legiunii, ce se zidi în vara asta 1937 în Bucureşti. E gata din roşu. E mai măreţ ca toate palatele din Bucureşti, cari sunt zidite de alţii şi-s mai toate streine, — iar acesta e al nostru şi zidit de sfinte mâni legionare!

Intre ele, dela Iaşi, la Bucureşti, se înşiră celelalte multe ce le arătăm în aceste pagini. — Şi nu-s arătate toate, că mai sunt. — Priviţi lungul şirag de mândre mărturii a hărniciei legionare.

Din durerile Legiunii:

† TEODOR TOMA
student
împuşcat la 30 Dec. 1933 de primarul Tache Luca în com. Bârcea (jud. Tecuci)...

Era abia de 23 ani...

Pădure mişcătoare...

— Legionară —

Uite-i!...
arşi de soare, aspri, îndrăsneţi,
crainici iuţi ai unei noui vieţi...

Ca printre fulgere, prin furtuni, pe sub grindini,
vin voiniceşte de pretutindini:
pădure mişcătoare de goruni nebuni,
oaste făcătoare de minuni,
cu vrere năprasnică, vie
de-atotputernicie...

Feţi-frumoşi ai unui nou noroc,
cresc sprinteni, s'oţelesc, se răscoc,
sub ceruri de plumb şi de foc...

Aron Cotruş.

FREAMĂT SECULAR

Freamăt secular
Glas fără hotar,
Sună cu putere
Clocot de 'nviere,
Şi ne cere nouă
O viaţă nouă,
Azi să o începem
Şi să o pricepem!

Lutul se răscoală,
Crucile se scoală,
Iară din morminte
Mii de osăminte
Mişcă furtunoase
Şi voiesc să iasă,
Ca să vie iară
Vii, în astă ţară!

Totul ce-a trecut:
Sabie şi scut,
Lupte sângeroase,
Fapte luminoase,
Crainici şi eroi
Ce-au fost pentru noi,
Azi vreau să revie
Iar la datorie!...

Freamăt viu în ţară,
Doina legendară,
Vifor de lumină,
Foc peste neghină!
Freamătă trecutul,
Suflete şi lutul,
Numai noi, cei vii,
Suntem prea pustii..

Oare nu e ceasul
Să 'nţelegem glasul
Care ne cuvântă
O chemare sfântă!?
Para focului nestins
Să-l aibă în veci cuprins,
Pe Românul care azi
E nepăsător şi laş!

Freamăt creator,
Cor clocotitor,
Trai de suferinţă,
Vis de biruinţă!...
Iată ce mijeşte
Şi drum îşi croieşte
Către ţara care
Mâne va apare,
Verde şi frumoasă,
Mândră, sânătoasă,
Ca o stea din ceruri
Plină de îndemnuri...

Freamăt de 'nviere
Născut din durere,
Vremea te aşteaptă
Să-i deschizi o poartă:
Poarta strălucirii
Şi a fericirii
Neamului şi Ţării
A-Tot-Indurării...

Freamăt secular,
Sol divin,—solar,
Noi, gata ori când
Suntem într'un gând!

Vasile Botezat

Cărţi cu suflet legionar

recomandate de Legiune, ca podoabă a bibliotecii fiecăruia:

„Pentru Legionari" de C. Codreanu. Lei 150
Tot această ediţie poporală (pe hârtie mai eftină) numai . . . „ 60
„Cranii de lemn" de Ionel I. Moţa, ed. III . . . . „ 70
„Crez de generaţie" de Vasile Marin ed. II . . . . „ 70
„Cea mai mare jertfă legionară" de Fr. I. Dumitrescu . . . . „ 60
„Pentru Hristos", de Al. Cantacuzino „ 5
„Insemnări de pe front" de Nic. Totu ed. II . . . . „ 35
„Crucificaţii" de Banică Dobre, ed. II „ 35
„Cum suntem" de Al. Cantacuzino . „ 12
„Căpitanul" de Dr. I. Banea . . . . „ 30
„Testamentul lui Moţa" . . . . „ 5
„Prezent" de I. Moţa . . . . „ 20
„Cărticica şefului de cuib" . . . . . „ 20
„Românul de mâine şi Românismul nostru" de Al. Cantacuzino . . „ 10
„Cântecul eroilor Moţa şi Marin" . „ 5
„Carte de cântece legionare" (fără note) „ 10
„Carte de cântece legionare" (cu note) „ 20

CĂRŢI POSTALE
CU VEDERI
DIN VIAŢA LEGIONARA

se găsesc la Sediul Legiunii, ca: Fotografia Căpitanului, a Generalului Cantacuzino, a lui Moţa şi Marin, Ciumeti, Văcăreştenii, vederi dela înmormântarea Moţa-Marin, dela Expediţia în Spania, — Casa Verde, Casa nouă Legionară (Sediul în lucrare) şi altele. Se trimit oriunde pentru Lei 8 buc.

Fotografii cu aceleaşi vederi, cu 5 Lei una.

Tot aci: Mărţişoarele frumoase cu Majadahonda Moţa-Marin, şi altele cu 5 lei una.

Trăiască

Legiunea şi Căpitanul

PREŢUL CALENDARULUI LEI 15

Coperta: desenn de ILIESCU

„Marvan" s. a. r.